

Ravmagnssyndir . . .

Framhald av 1. síðu.

Lyftisbrotini.

Í nevndarlátinum, ið umrøðar SEV, elverkini í Tórshavn, Klaksvík, Vági og Tvøroyri, sigst m. a.: »Hesi verk umfata 25.000 av Føroya 30.000 íbúgvum.

»Hini økini av Føroyum við teimum 5000 íbúgvunum, sum væntandi ikki hava atstøðu til at fáa ravmagn við vatnorku, VIL TINGIÐ SJÁLVAÐI HAVA Í HUGA, SO TEY IKKI VERÐA AT SITA VIÐ SKERDUM LUTI.«

Men hvussu gekkst Sandoyingum, Nólsoyingum, Hvannasundmonnum o. ø., tá ið teir vundu sær til tingið og bóðu um stuðul til byggjan av ravmagnsverkum?

Allir fingi teir korta nei, sjálvt um tingið í 1949 hátíðarliga lovaði »at hini økini av Føroyum við teimum 5000 íbúgvunum . . . vil tingið hava í huga.«

J. P. Davidsen, ið bar umsóknina fram fyri Sandingar, varð nær- um gjørdur til brotsmann, tí hann hevði verið so frekur at lagt tilíkt ynskiskriv fram á tingborð.

Fyrst lögdu teir 20 bygdir í myrkri, og seinri sviku teir givin lyfti. — Slíkt er afturhaldið á tingi.

ÚR SUÐUROY

Í Porkeri 30. juni 1954.

Regn, regn og aftur regn, hevur verið. Tó eiga vit ikki at láta illa at; tí turvveður hövdu vit so leingi, at hvørt menniskja ynskti eftir regni. Alt var tornað upp; men nú grór aftur — bara vit nú fáa lýðku.

Útróður hevur ikki verið uttan einstakar dagar, men fiskur vísir seg at vera eins og áður. — Menn klaga yvir, at teir siggja eingi verjuskip um okkara leiðir, so tað er at óttast fyri, at onkur trolari smeitir seg inn um mark. Okkara føroysku grunnar eru so smáir, at brátt verða teir oyddir, um trolarar leggja seg at grópa her. Vónandi fáa vit brátt flutt sjómarkið munandi út eftir og góð verjuskip alt árið kring um landið. »14. Septembere« hevur ringar vónir um sjómarsflytanina. Ja, vit vita einki. Tað er einans landsstýrið við sínum monnum, ið veit nakað, og teir vita kanska lítið. Vit aðrir fáa einki at vita. Nú kemur tingið brátt saman, so noyðast vit at royna at krevja at fáa eitt sindur at vita. Hetta fer ikki at bera til í longdini.

Jóansvøkan er nú farin aftur um. Her í blaðnum hava staðið frágreiðingar viðvíkjandi úrslitunum av kappingunum og tilíku, so eg leggi ikki í at nerta við tað. Men viðvíkjandi kappróðrunum er at siga, at frágreitt varð í útvarpi alla tíðina, og hetta

gleddi mangan, tí væl bar til at sita inni og fylgja við radio, og tað var eins og at siggja alt við eygunum. Eitt kom ein at hugsa um, og tað er, at væl ber til at útvarpa, men einki verður gjørt fyri at fáa í lag eitt føroyskt útvarp við tíðindum og øðrum. Hvussu man tað bera til? Ja, tað er, sum eg segði í áðni, vit fáa einki at vita. Eitt mál var til viðgerðar á tingi seinasta heyst — og ofta fyrr — um ein tokulúður á Akrabergi. — Klandur var um, hvør ið ærua eigir fyrr at hava reist málið á tingi. Men nú er hetta summarið komið í hæddina — farið at ganga hin vegin aftur — einki frættist.

Erlendur sigur, sum óivað er rætt, at sambandsfólkaflokkurin ræðist lögtingsvalið, og tí noyðast teirra menn at boyggja seg fyri kravinum um hækking av minstulønini. Latum okkum vóna, at teir boyggja seg eisini í øðrum málum, nú ið tað nærkast meira móti valinum. Hvussu er vordið við »Smirli«? Kemur hann ikki aftur í gongd, áðrenn valið verður? Hvussu verður vordið við akvegnum millum Hov og Øravík? og Tvøroyri—Hvalba? Verður arbeiðið ikki byrjað, áðrenn valið verður? Lögtingsval skuldi verið hvørt ár, so hevði lív komið í teir, sum landinum stýra.

Skúlaskeið var í Vági nú í tveir dagar. Nærum øll lærarafólk í Suðuroy vóru á hesum skeiði. Skúlastarvrsráðgevari Rasmussen greiddi frá undirvísing av orðbliðum og øðrum, ið ikki kunnu fylgja við í skúlunum. Hann segði, at niðri hövdu teir klassar við fyra børnum, og um tólv tornom børn fínnast í einum dansum skúla, verða tveir lærarar settir. T. v. s. ein lærari kemur beinan vegin, tá ið nakað barn er tornæmt, og hesin eini skal ikki hava yvir tiggju børn, so má ein lærari koma aftur at. Hann greiddi eisini frá undirvísing í síni heild serstakliga í teim yngstu flokkunum — 7—8 ár — og vísti fram øll tey amboð, ið nýtt verða niðri fyri at gera børnunum tað lætt og hugnaligt at koma ígjøgnum grundarstigið í lesing, skrivning og rokning. Við slíkum amboðum er tað eitt spæl — ja, beinavegin stuttligt hjá smábørnunum at læra at lesa, skriva og rokna. Hann greiddi eisini frá, at niðri nýtast börnini ikki sjálvi — ella foreldur teirra — at keypa eina einastu skúlabók — ikki so mikið sum eitt viskuleður ella ein blýant. Tey fáa alt ókeypis í skúlanum. Samarbeiðið millum lærarar og teir, sum stýra í Danmark er so frálíka gott, segði harra Rasmussen, at tá ið læraranna umboðsmenn framseta eitt uppskot og tala við teir stýrandi um tað, so verður tað viðtikið og fært út í livið fyri uttan, at teir stýrandi seta seg at spekulera yvir, um tað nú

er gott ella ikki. Teir líta bara á, at tað er í lagi, tá ið læraranna umboðsmenn geva uppskotinum sitt viðmæli. Mong ið hoyrdu hetta ótaðust yvir tann stóra mun, ið tykist at vera ímillum teir ið stýra í Danmørk og í Føroyum.

Her hjá okkum er púra einki samarbeiði ímillum lærarafelagið og teir, sum landinum stýra. Vit megu her koma inn á aðra leið hesum viðvíkjandi.

Vónandi verður tað umhugsað frá báðum síðum at finna saman til samráðingar til gagns fyri okkara komandi ættarlið.

J. H. Danbjørg.

Norska fótbóltsliðið.

Aurskog boltfelag hevur verið í Havn o gleikað 3 leikir. Teir fóru avstað aftur í gjárkvöldið við Tjaldrunum.

Hetta norska boltliðið, ið er frá einum lítlum býi (3600 íbúgvur), vann 2 leikirnar og spældi ein javnt. Fyrst spældu teir móti H. B. Har varð úrslitið 1—1. B. 36 tapti fyri teimum 4—3, og síðsta kvöldið tapti H. B. 1—0.

Norðmenn sýndu vakran leik, og tað er lögið, men oftast sýnir tað seg so, at tá H. B. spælir móti einum liði, ið spælir góðan reinan leik, so tykjast teir ikki at standa aftanfyrir teir í teknikki. Hetta sýndi seg eisini hesi bæði kvöldini. Tað var einki at ivast í, at H. B. átti meginpartin av spælinum, men mál fingi teir einki, hóast teir skutu so dúgliga á mál, sum teir ongatíð áður hava gjørt.

Snarferð »Tjaldur«s.

Henda ferð Tjaldurs til Danmarkar verður ein av snarferðunum. Skipið liggur einans tveir dagar í Keypmannahavn, so teir, ið vórus skulu taka heim við tí, verða noyðdir til at biðja um tær telegrafisk, sum teir skulu vera vísir í at fáa tær hesa ferðina. — Ovseint man vera at skriva niður við skipinum.

Kemur Brüning

aftur á odda í týskum politikki.

Eitt kent navn í týskum politikki frá teirri tíðini, áðrenn Hitler tók ræðið í Týsklandi, er við at koma fram aftur nú. Tað er Heinrich Brüning, ið var ríkiskanslari, áðrenn Hitler tók maktina. Brüning var formaður fyri hinum katóliska flokkinum og hevði samarbeiði við Hindenburg president; men hann flýddi undan Hitleri til Ameriku, har hann hevur verið líka til 1950, tá hann vendi aftur heim til Týsklands.

Stutt síðan helt Brüning eina stóra røðu í Düsseldorf, har hann ógviliga sterkt helt fram, at Týskland av øllum alvi mátti søkja handilssamband knýtt við Sovjet-

russland; tí komu krepputíðir aftur í Europu, so var samhandilin eystur eftir tað einasta, ið bjarga kundi Týsklandi frá húsangangi.

Henda røða hevur verið sagt miklan eftirans víða hvar, men tó mest í sjálvum Týsklandi og í Russlandi. Tað er øllum greitt, at leggur Týskland sín handilspolitikk á annan bógv og tekur upp munandi samhandil við eystanlondini og tá fyrst og fremst Russland, so fer illa at bera til at skipa hina felags samgonguna í hermálum, sum so mikið hevur verið arbeitt fyri, og sum allir uttan fraklendingar hava ynskt, at Týskland skuldi vera við til. Frakland hevur nýliga avgjørt ikki at vera við í europaherinum, um Týskland skuldi verða við. Forsæti Týsklands, dr. Adenauer, hevur stríðst fyri at fingið Týskland uppí hesa her-samgongu; men hann hevur í hesum máli havt stóra móttøðu serliga frá sosialdemokratiska flokkinum. Nú hevur ein av teimum flokkunum, ið styðja dr. Adenauer, tikið undir við Brüning. — Tað er hin fríi demokratiska flokkurin. Eisini innanfyri egna flokk dr. Adenauer, hin kristiliga demokratiska samgongan, eru menn farnir at taka undir við Brüningi, og teir finast harðliga at dr. Adenauer fyri hansara europapolitikk í seinastum.

Val til týska landdagin verður í september mánaða, og hart verður gingið á dr. Adenauer fyri hansara uttanríkispolitikk. — Dr. Adenauer roynir at verja seg sum best; men nú heilur flokkur, ið styðjað hann hevur, og einstakir politikkarar úr hinum samgonguflokkum hansara, ja enn tá úr hansara egna flokki, leggja á hann, eru ikki stórar vónir fyri, at hann kemur at sita við ræðið í Týsklandi reidiliga leingi.

Verður tað tá H. Brüning, ið tekur við aftur, ella verða tað sosialdemokratarnir, ið tá verða förir fyri at taka ræðið? Tað er hin stóri spurningurin.

At Russland hevur hug at kela fyri tankanum um handilssamgongu við Vesturtýskland, er eyðsæð. Teir kunna einans vinna við eina slíka samgongu. Og kunnu teir verða so væl mál við Vesturtýskland, at teir fáa tað til at standa uttanfyri ta europeisku her-samgonguna, so hava teir vunnið ein góðan leik.

Føroysk skúlabørn til Danmarkar.

Í gjár fóru 30 føroysk skúlabørn við Tjaldur til Danmarkar. 3 lærarar vóru við teimum. Tey koma aftur til Føroya 5. august. Longstu tíðina skulu tey vera í Suðurjútlendi, men teir síðstu 6 dagarnar verða tey í København.

25 dansk skúlabørn eru í hesum døgum í Føroyum og ferðast.